

Sygn. akt: I C 1219/22

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 15 maja 2023 r.

Sąd Rejonowy w Rybniku I Wydział Cywilny w składzie następującym:

Przewodniczący: asesor sądowy Izabela Świrydowicz

Protokolant: protokolant sądowy Michalina Zimoń

po rozpoznaniu w dniu 10 maja 2023 r. w Rybniku

na rozprawie

sprawy z powództwa Spółdzielni Mieszkaniowej (...) w R.

przeciwko M. S., D. S.

o zapłatę

1. zasądza od pozwanego M. S. na rzecz powódki Spółdzielni Mieszkaniowej (...) z siedzibą w R. kwotę 2.578,34 zł (dwa tysiące pięćset siedemdziesiąt osiem złotych 34/100) wraz z odsetkami ustawowymi za opóźnienie:

- od dnia 1 lutego 2019 roku do dnia zapłaty od kwoty 29,02 złotych,
- od dnia 1 marca 2019 roku do dnia zapłaty od kwoty 91,59 złotych,
- od dnia 1 kwietnia 2019 roku do dnia zapłaty od kwoty 90,32 złotych,
- od dnia 1 maja 2019 roku do dnia zapłaty od kwoty 91,59 złotych,
- od dnia 1 czerwca 2019 roku do dnia zapłaty od kwoty 29,02 złotych,
- od dnia 1 lipca 2019 roku do dnia zapłaty od kwoty 91,59 złotych,
- od dnia 1 sierpnia 2019 roku do dnia zapłaty od kwoty 23,20 złotych,
- od dnia 1 września 2019 roku do dnia zapłaty od kwoty 94,17 złotych,
- od dnia 1 października 2019 roku do dnia zapłaty od kwoty 32,54 złotych,
- od dnia 1 listopada 2019 roku do dnia zapłaty od kwoty 95,11 złotych,
- od dnia 1 grudnia 2019 roku do dnia zapłaty od kwoty 95,11 złotych,
- od dnia 1 stycznia 2020 roku do dnia zapłaty od kwoty 95,11 złotych,
- od dnia 1 lutego 2020 roku do dnia zapłaty od kwoty 95,11 złotych,
- od dnia 1 marca 2020 roku do dnia zapłaty od kwoty 32,54 złotych,
- od dnia 1 kwietnia 2020 roku do dnia zapłaty od kwoty 94,23 złotych,

- od dnia 1 maja 2020 roku do dnia zapłaty od kwoty 96,42 złotych,
- od dnia 1 czerwca 2020 roku do dnia zapłaty od kwoty 100,21 złotych,
- od dnia 1 lipca 2020 roku do dnia zapłaty od kwoty 36,39 złotych,
- od dnia 1 sierpnia 2020 roku do dnia zapłaty od kwoty 31,26 złotych,
- od dnia 1 września 2020 roku do dnia zapłaty od kwoty 100,21 złotych,
- od dnia 1 października 2020 roku do dnia zapłaty od kwoty 100,21 złotych,
- od dnia 1 listopada 2020 roku do dnia zapłaty. od kwoty 35,07 złotych
- od dnia 1 grudnia 2020 roku do dnia zapłaty od kwoty 103,46 złotych,
- od dnia 1 stycznia 2021 roku do dnia zapłaty od kwoty 103,46 złotych,
- od dnia 1 lutego 2021 roku do dnia zapłaty od kwoty 104,71 złotych
- od dnia 1 marca 2021 roku do dnia zapłaty od kwoty 38,32 złotych,
- od dnia 1 kwietnia 2021 roku do dnia zapłaty od kwoty 105,75 złotych,
- od dnia 1 maja 2021 roku do dnia zapłaty od kwoty 105,21 złotych,
- od dnia 1 czerwca 2021 roku do dnia zapłaty od kwoty 59,95 złotych,
- od dnia 1 lipca 2021 roku do dnia zapłaty od kwoty 94,37 złotych,
- od dnia 1 sierpnia 2021 roku do dnia zapłaty od kwoty 94,37 złotych,
- od dnia 1 września 2021 roku do dnia zapłaty od kwoty 94,37 złotych,
- od dnia 1 października 2021 roku do dnia zapłaty od kwoty 94,37 złotych;

2. zasądza od pozwanej D. S. na rzecz powódki Spółdzielni Mieszkaniowej (...) z siedzibą w R. kwotę 2.578,34 zł (dwa tysiące pięćset siedemdziesiąt osiem złotych 34/100) wraz z odsetkami ustawowymi za opóźnienie:

- od dnia 1 lutego 2019 roku do dnia zapłaty od kwoty 29,02 złotych,
- od dnia 1 marca 2019 roku do dnia zapłaty od kwoty 91,59 złotych,
- od dnia 1 kwietnia 2019 roku do dnia zapłaty od kwoty 90,32 złotych,
- od dnia 1 maja 2019 roku do dnia zapłaty od kwoty 91,59 złotych,
- od dnia 1 czerwca 2019 roku do dnia zapłaty od kwoty 29,02 złotych,
- od dnia 1 lipca 2019 roku do dnia zapłaty od kwoty 91,59 złotych,
- od dnia 1 sierpnia 2019 roku do dnia zapłaty od kwoty 23,20 złotych,
- od dnia 1 września 2019 roku do dnia zapłaty od kwoty 94,17 złotych,
- od dnia 1 października 2019 roku do dnia zapłaty od kwoty 32,54 złotych,

- od dnia 1 listopada 2019 roku do dnia zapłaty od kwoty 95,11 złotych,
- od dnia 1 grudnia 2019 roku do dnia zapłaty od kwoty 95,11 złotych,
- od dnia 1 stycznia 2020 roku do dnia zapłaty od kwoty 95,11 złotych,
- od dnia 1 lutego 2020 roku do dnia zapłaty od kwoty 95,11 złotych,
- od dnia 1 marca 2020 roku do dnia zapłaty od kwoty 32,54 złotych,
- od dnia 1 kwietnia 2020 roku do dnia zapłaty od kwoty 94,23 złotych,
- od dnia 1 maja 2020 roku do dnia zapłaty od kwoty 96,42 złotych,
- od dnia 1 czerwca 2020 roku do dnia zapłaty od kwoty 100,21 złotych,
- od dnia 1 lipca 2020 roku do dnia zapłaty od kwoty 36,39 złotych,
- od dnia 1 sierpnia 2020 roku do dnia zapłaty od kwoty 31,26 złotych,
- od dnia 1 września 2020 roku do dnia zapłaty od kwoty 100,21 złotych,
- od dnia 1 października 2020 roku do dnia zapłaty od kwoty 100,21 złotych,
- od dnia 1 listopada 2020 roku do dnia zapłaty. od kwoty 35,07 złotych
- od dnia 1 grudnia 2020 roku do dnia zapłaty od kwoty 103,46 złotych,
- od dnia 1 stycznia 2021 roku do dnia zapłaty od kwoty 103,46 złotych,
- od dnia 1 lutego 2021 roku do dnia zapłaty od kwoty 104,71 złotych
- od dnia 1 marca 2021 roku do dnia zapłaty od kwoty 38,32 złotych,
- od dnia 1 kwietnia 2021 roku do dnia zapłaty od kwoty 105,75 złotych,
- od dnia 1 maja 2021 roku do dnia zapłaty od kwoty 105,21 złotych,
- od dnia 1 czerwca 2021 roku do dnia zapłaty od kwoty 59,95 złotych,
- od dnia 1 lipca 2021 roku do dnia zapłaty od kwoty 94,37 złotych,
- od dnia 1 sierpnia 2021 roku do dnia zapłaty od kwoty 94,37 złotych,
- od dnia 1 września 2021 roku do dnia zapłaty od kwoty 94,37 złotych,
- od dnia 1 października 2021 roku do dnia zapłaty od kwoty 94,37 złotych;

3. oddala powództwo w pozostałym zakresie;

4. zastrzega wszystkim pozwany prawo powołania się w toku postępowania egzekucyjnego zasądzonego w punkcie I i II wyroku świadczenia na ograniczenie odpowiedzialności do wartości ustalonego w inwentarzu stanu czynnego spadku po zmarłym J. P. (1).

asesor sądowy

Sygn. akt: I C 1219/22

UZASADNIENIE

Powódka Spółdzielnia Mieszkaniowa (...) z siedzibą w R. wniosła o zasądzenie od pozwanego M. S. kwoty 7.279,64 złotych wraz z odsetkami ustawowymi za opóźnienie szczegółowo wskazanymi w pozwie oraz od pozwanej małoletniej D. S. kwoty 7.279,63 zł wraz z odsetkami za opóźnienie szczegółowo wskazanymi w pozwie. Nadto powódka wniosła o zasądzenie zwrotu kosztów procesu.

W uzasadnieniu wskazała, że pozwani są spadkobiercami J. P. (1), który zajmował lokal mieszkalny położony w W. na osiedlu (...) na zasadach spółdzielczego własnościowego prawa do lokalu. Pozwani posiadają prawo odrębnej własności po 1/4 części. Powódka podała, iż pozwani byli zobowiązani uiszczać należności eksploatacyjne. Powód zaznaczył, że w okresie od października 2013 roku do końca września 2021 roku pozwani nie uregulowali należnych opłat z tytułu użytkowania lokalu mieszkalnego, co spowodowało powstanie we wskazanym okresie zaległości. Powódka wskazała też, iż data wymagalności należności dochodzonych pozwem to 19 sierpnia 2021 roku tj. data uprawomocnienia się postanowienia o stwierdzeniu nabycia spadku po J. P. (1) (k. 7-14v).

Na podstawie art. 205¹ § 2 k.p.c. odpowiedz na pozew pozwanych została zwrócona (k. 42).

Na rozprawie w dniu 6 marca 2023 roku pełnomocnik pozwanych podniósł zarzut przedawnienia roszczenia powódki oraz niewykazanie roszczenia co do wysokości (k. 59).

W odpowiedzi na zobowiązanie Sądu powódka przedstawiła podstawę naliczenia opłat (k. 169-221).

Sąd ustalił następujący stan faktyczny:

J. P. (1) posiadał spółdzielcze własnościowe prawo do lokalu mieszkalnego stanowiącego część nieruchomości położonej na osiedlu (...) w W..

(fakt bezsporny; nadto dowód: akt notarialny repr. A nr. (...) k. 22-23)

Powódka jest właścicielką nieruchomości położonej na osiedlu (...) w W..

(fakt bezsporny)

Osoby będące właścicielami lokali i niebędące członkami spółdzielni są obowiązane uczestniczyć w pokrywaniu kosztów związanych z utrzymaniem lokali oraz nieruchomości wspólnej w części przypadających na ich lokale do dnia 10-go każdego miesiąca.

(fakt bezsporny)

W odniesieniu do nieruchomości położonej na osiedlu (...) w W. wysokość miesięcznej stawki za:

a. opłaty eksploatacyjnej:

- od kwietnia 2012 r. wynosiła 1,54 zł za m²,
- od października 2013 r. wynosiła 1,58 zł za m²,
- od stycznia 2016 r. wynosiła 1,64 zł za m²,
- od października 2016 r. wynosiła 1,74 zł za m²,

- od listopada 2017 r. wynosiła 1,82 zł za m²,
  - od października 2018 r. wynosiła 1,87 za m²,
  - od lutego 2020 r. wynosiła 2,27 zł za m²,
- b. opłata za fundusz remontowy:
- od kwietnia 2011 r. wynosiła 1,61 zł za m²,
  - od kwietnia 2012 r. wynosiła 1,65 zł za m²,
  - od października 2013 r. wynosiła 1,73 zł za m²,
  - od października 2018 r. wynosiła 1,83zł za m²,
- c. opłata za fundusz termomodernizacyjny (dociepleń) wynosił 0,52 zł za m²,
- d. opłata za centralne ogrzewanie wynosiła 3,48 zł za m²,
- e. opłata za podgrzanie wody:
- od września 2012 wynosiła 21,90 zł za m²,
  - od września 2014 r. wynosiła 23 zł za m²,
  - od grudnia 2020 r. wynosiła 28 zł za m²,
- f. opłata za wodomierz indywidualny:
- od września 2014 r. wynosiła 1,4 zł za sztukę,
  - od stycznia 2019 r. wynosiła 2,00 zł za sztukę,
- g. opłata za wodę i kanalizację:
- od maja 2013 r. wynosiła 12,23 zł za m³ + opłata abonamentowa za licznik główny w wysokości 0,83 za sztukę,
  - od maja 2015 r. wynosiła 12,86 zł za m³, opłata abonamentowa bez zmian,
  - od czerwca 2018 r. wynosiła 13,19 zł za m³, opłata abonamentowa bez zmian,
  - od kwietnia 2020 r. wynosiła 14,86 zł za m³ + opłata abonamentowa za licznik główny wynosiła 1,04 zł,
  - od kwietnia 2021 r. wynosiła 15,06 zł za m³ + opłata abonamentowa za licznik główny w wysokości 0,74 zł za sztukę.
- h. opłata za gospodarowanie odpadami komunalnymi:
- od stycznia 2011 r. wynosiła 10 zł za osobę + 1 zł za osobę (wywóz śmieci),

- od lutego 2014 r. wynosiła 7,60 zł za osobę + 1 zł za osobę (wywóz śmieci),
- od czerwca 2014 r. wynosiła 8,30 zł za osobę + 1 zł za osobę (wywóz śmieci),
- od marca 2015 r. wynosiła 10,80 zł za osobę + 1 zł za osobę (wywóz śmieci),
- od lipca 2019 r. wynosiła 12,00 zł za osobę + 1 zł za osobę (wywóz śmieci),
- od sierpnia 2019 r. wynosiła 26,10 zł za osobę + 1 zł za osobę (wywóz śmieci),

i. podatek gruntowy ustalono na kwotę 0,20 zł za m²,

j. opłata za domofon ustalono na kwotę 1,75 za mieszkanie,

k. opłata za ubezpieczenie ustalono na kwotę 0,11 zł za m²,

l. opłatę za sprzątnięcie ustalono od listopada 2020 r. na kwotę 13 zł za lokal,

m. opłatę przekształceniową ustalono od stycznia 2021 na kwotę 0,11 zł

(dowód: uchwała nr 16/2011 k. 169, uchwała nr 11/2012 r. k. 170, uchwała nr 19/2013/V k. 171, uchwała nr 25/2015 k. 172, uchwała nr 45/2016 k. 173, uchwała nr 54/2017 k. 174, uchwała nr 31/2018 k. 175, uchwała nr 2/2020 k. 176, uchwała nr 17/2011 k. 177, uchwała nr 12/2012 k. 178, uchwała nr 32/2018 k. 179, uchwała nr 24/2010/V k. 180, uchwała nr 2/ (...) k. 181, uchwała nr 1/ (...) k. 182, załącznik do uchwały (...) k. 183-187, uchwała nr 4/ (...) k. 188-189, uchwała nr 2/ (...) k. 190-193, uchwała nr 1/ (...) k. 194, pismo k. 195, uchwała nr 1/ (...) k. 196, uchwała nr 3/ (...) k. 197, uchwała nr 1/ (...) k. 198, uchwała nr 6/ (...) k. 200, uchwała (...) k. 202, uchwała nr 5/ (...) k. 204 – 207, uchwała nr 1/ (...) k. 208, uchwała nr 14/ (...) k. 209, uchwała nr 1/ (...) k. 210, uchwała (...) k. 211, uchwała (...) k. 212, uchwała (...) k. 213, uchwała nr 1/ (...) k. 214, uchwała nr 1/2000 k. 215, uchwała nr 2/ (...), uchwała nr 10/2019 k. 217, uchwała nr 68/2020 k. 219)

J. P. (1) zmarł w dniu 13 września 2013 roku.

(fakt bezsporny)

Postanowieniem z dnia 11 sierpnia 2021 roku Sąd Rejonowy w Wodzisławiu Śląskim stwierdził, że spadek po J. P. (1), na mocy ustawy, z dobrodziejstwem inwentarza nabyli: syn siostry matki spadkobiercy J. S. w 1/2 części spadku oraz zstępni brata ojca spadkodawcy M. S. i D. S. po 1/4 części spadku.

(dowód: postanowienie Sądu Rejonowego w Wodzisławiu Śląskim z dnia 11 sierpnia 2021 r. k. 21)

Pismem z dnia 11 października 2021 roku powód wezwał pozwanych do zapłaty zadłużenia w wysokości 29.118,54 złotych w terminie 7 dni roboczych od dnia doręczenia wezwania. W wezwaniu wskazano, że zadłużenie dotyczy nieregularnego uiszczania opłat

za użytkowanie lokalu położonego w W. na osiedlu (...). Wysokość zadłużenia w stosunku do obojga pozwanych za 2019 roku wynosiła 858,36 złotych, za 2020 roku 928,56 złotych, za 2021 roku 791,43 złote.

(dowód: wezwanie do zapłaty k. 16-17, rozliczenie k. 18-20, szczegółowe rozliczenie k. 72-168)

Sąd ustalił stan faktyczny sprawy na podstawie dowodów z dokumentów powołanych przez strony których to dowodów strony nie kwestionowały, Sąd także nie znalazł podstaw, aby odmówić wiarygodności. Tak zebrany w sprawie materiał dowodowy, w ocenie sądu, jest spójny i obrazuje w pełni analizowany problem, stanowiąc podstawę do ustalenia stanu faktycznego sprawy.

Sąd zważył, co następuje:

Powództwo zasługiwało na uwzględnienie jedynie w części.

Roszczenie powódki w niniejszym postępowaniu oparte było o przepisy ustawy z dnia 15 grudnia 2000 roku o spółdzielniach mieszkaniowych (dalej jako u.s.m.), w szczególności art. 4 ust. 1 oraz art. 6 ust. 3 ww. ustawy.

Obowiązek uczestniczenia w kosztach związanych z eksploatacją i utrzymaniem ich lokali, eksploatacją i utrzymanie nieruchomości wspólnych, obciążający osoby którym przysługują spółdzielcze prawa do lokali, wynika jednoznacznie z art. 4 ust. 1 u.s.m. Zgodnie z art. 4 ust. 6² opłaty, o których mowa w ust. 1-2 i 4, wnosi się co miesiąc z góry do 10 dnia miesiąca. Statut spółdzielni może określić inny termin wnoszenia opłat, nie wcześniejszy jednak niż ustawowy.

Z art. 4 ust. 7¹ u.s.m. wynika z kolei, że do wskazanych opłat zaliczają się również koszty niezależne od spółdzielni w szczególności energii, gazu, wody oraz odbioru ścieków, odpadów i nieczystości ciekłych. Z kolei art. 6 ust. 3 u.s.m. nakłada na właścicieli lokali obowiązek opłacania tzw. funduszu remontowego.

Zgodnie z art. 4 ust. 7 i 7¹ u.s.m. O zmianie wysokości opłat spółdzielnia jest obowiązana zawiadomić osoby, o których mowa w ust. 1-2 i 4, co najmniej na 3 miesiące naprzód na koniec miesiąca kalendarzowego. Zmiana wysokości opłat wymaga uzasadnienia na piśmie. W przypadku zaś zmiany wysokości opłat na pokrycie kosztów niezależnych od spółdzielni, w szczególności energii, gazu, wody oraz odbioru ścieków, odpadów i nieczystości ciekłych, spółdzielnia jest obowiązana zawiadomić osoby, o których mowa w ust. 1-2 i 4, co najmniej na 14 dni przed upływem terminu do wnoszenia opłat, ale nie później niż ostatniego dnia miesiąca poprzedzającego ten termin. Przepis ust. 7 zdanie drugie stosuje się.

Z przedłożonego do akt postępowania aktu notarialnego z dnia 20 czerwca 2006 wynikało, iż spółdzielcze własnościowe prawo do lokalu przysługuje J. P. (1). J. P. (1) zmarł 13 września 2013 roku i z tym dniem prawa i obowiązki majątkowe zmarłego przeszły na jego spadkobierców (art. 922 § 1 k.c.) W tym miejscu należy podkreślić, że spadkobiercy nabywają spadek w chwili jego otwarcia i z tą chwilą powstaje pomiędzy nimi wspólność majątku spadkowego. Wspólność ta powstaje ex lege i dotyczy majątku spadkowego traktowanego jako całość, każdy spadkobierca ma udział w spadku. W związku z treścią art. 1035 k.c. w niniejszej sprawie będą miały zastosowanie przepisy o współwłasności w częściach ułamkowych z zachowaniem przepisów dotyczących majątku spadkowego (por. postanowienie SN z dnia 5 czerwca 1991 r. III CRN 125/91). Zatem do chwili działu spadku spadkobiercy ponoszą solidarną odpowiedzialność za długi spadkowe. Natomiast od chwili działu spadku spadkobiercy ponoszą odpowiedzialność za długi spadkowe w stosunku do wielkości udziałów (art. 1034 k.c.).

W niniejszej sprawie nie zostało wykazane, iż zostało przeprowadzone postępowanie o dział spadku, jednakże strona powodowa uprawniona była do dochodzenia od pozwanych roszczenia jedynie w części, a nie solidarnie.

Zgodnie z prawomocnym postanowieniem Sądu Rejonowego w Wodzisławiu Śląskim z dnia 11 sierpnia 2021 roku sygn. akt I Ns 1609/14 spadkobiercami zmarłego J. P. (2) są J. S. w 1/2 części spadku oraz M. S. i małol. D. S. po 1/4 części spadku, na mocy ustawy z dobrodziejstwem inwentarza. Dlatego też ich odpowiedzialność za długi spadkowe kształtuje się w granicach wartości ustalonego w wykazie inwentarza albo spisie inwentarza stanu czynnego spadku (art. 1031 § 2 k.c.).

Wobec powyższego w pierwszej kolejności należało odnieść do najdalej idącego w skutkach zarzutu pozwanych dotyczącego przedawnienia roszczenia powódki, albowiem roszczenia spółdzielni mieszkaniowej z tytułu płatnych cyklicznie opłat za używanie lokalu stosuje się przepis art. 118. zd. 1 k.c., zgodnie z którym jeżeli przepis szczególny nie stanowi inaczej, termin przedawnienia dla roszczeń o świadczenia okresowe wynosi trzy lata. Nadto zgodnie z art. 4 ust. 6² u.s.m. przewiduje, że odpowiednie opłaty powinny być wnoszone co miesiąc z góry do 10 dnia miesiąca. Przy czym przepis ten ma charakter dyspozytywny,

a zatem nic nie stoi na przeszkodzie – tak jak uczyniła to powódka – wskazaniu późniejszego (30 dzień miesiąca) terminu wpłat. Podkreślić jednak należy, iż ustawa bezpośrednio wskazuje na początek wymagalności roszczeń z dochodzonego z niniejszej sprawie tytułu.

Na uwagę zasługują fakt, iż ani za pomocą przepisów statutowych, ani w inny sposób spółdzielnia nie może zmienić tego, że opłaty mają być wnoszone w okresach miesięcznych, a więc statut może przesunąć termin wnoszenia opłat maksymalnie do ostatniego dnia miesiąca.

W myśl art. 120 § 1 k.c. bieg przedawnienia rozpoczyna się od dnia, w którym roszczenie stało się wymagalne. Zgodnie z poglądami wyrażanymi w doktrynie i w orzecznictwie wymagalność jest to stan, w którym wierzyciel ma prawną możliwość żądania zaspokojenia przysługującej mu wierzytelności, przy czym chodzi tu o stan o charakterze obiektywnym, który ma swój początek w momencie uaktywnienia się wierzytelności. Jak wskazano wyżej sąd przyjął, że termin przedawnienia rozpoczął swój bieg dnia, kiedy roszczenie stało się wymagalne tj. za każdy miesiąc odrębnie.

W niniejszej sprawie bezspornym było (230 k.p.c.), iż zgodnie ze statutem powódki każde roszczenie o opłaty eksploatacyjne stawała się wymagalna z 30 dniem każdego miesiąca.

Twierdzenia strony powodowej jakby bieg terminu przedawnienia rozpoczął się dopiero z dniem uprawomocnienia się postanowienia o stwierdzeniu nabycia spadku po J. P. (2) należy uznać za chybione. Powódka żąda odsetek od wskazanych w pozwie kwot od dnia następnego kiedy stało się wymagalne roszczenie tj. za każdy miesiąc odrębnie. Stanowisko powódki w tym zakresie jest sprzeczne, ponieważ twierdzi, że wymagalność roszczenia nastąpiła dopiero z dniem 11 sierpnia 2021 roku, mimo to odsetek żąda począwszy od 1 października 2013 roku (za miesiąc wrzesień 2013 roku, a zatem zgodnie z postanowieniami statutu) i kolejno za dalsze miesiące, co wskazuje, że powódka ma świadomość kiedy roszczenie faktycznie stało się wymagalne. Uwzględniając zatem stanowisko powódki doszłoby do sytuacji, iż roszczenie względem pozwanych stało się wymagalne z dniem stwierdzenia nabycia spadku spadkodawcy jednakże odsetki należne byłoby od dnia wymagalności konkretnych opłat ustanowionych zgodnie ze statutem i ww. ustawą.

Należy mieć na uwadze, iż strona powodowa nie jest uprawniona do swobodnego wyboru początku wymagalności określonego roszczenia. Z nadejściem terminu wymagalności wierzyciel uzyskuje prawną możliwość żądania od dłużnika spełnienia świadczenia zgodnie z treścią łączącego strony stosunku zobowiązaniowego, a dłużnik jest obowiązany temu żądaniu zadośćuczynić. Termin spełnienia świadczenia natomiast wyznacza granicę czasową, do której najpóźniej świadczenie powinno być spełnione pod rygorem negatywnych dla zobowiązanego konsekwencji. Powstanie stanu wymagalności nadaje wierzytelności nową kwalifikację, polegającą przede wszystkim na jej uaktywnieniu w stosunku do dłużnika; wymagalność powoduje także inne skutki prawne, w tym właśnie rozpoczęcie biegu terminu przedawnienia roszczenia. Roszczenie może stać się wymagalne w dniu oznaczonym przez ustawę lub czynność prawną, albo w dniu wynikającym z właściwości zobowiązania, w tym również niezwłocznie po jego powstaniu.

Dodatkowo żaden z przepisów Kodeksu Cywilnego nie wskazuje jakoby termin wymagalności roszczenia względem spadkobierców dłużnika rozpoczynał się inaczej. Wręcz odwrotnie następcy prawni wstępują w dokładnie taką samą sytuację prawną i faktyczną, która dotyczyłaby spadkodawcy. W ocenie Sądu takie twierdzenia należy wręcz uznać za sprzeczne z art. 120 k.c. i zmierzające do jego obejścia. W konsekwencji prowadziłyby to bowiem do wyłączenia stosowania tego przepisu na czas chociażby prowadzenia postępowania spadkowego (do czego żaden z przepisów nie uprawnia gdyż przepisy 121-123 k.c. odnoszą się wyłącznie do terminu biegu przedawnienia, a nie terminu wymagalności roszczenia) i w efekcie do braku rozpoczęcia biegu terminu przedawnienia, co jest sprzeczne z podstawową zasadą prawa cywilnego, iż roszczenia majątkowe ulegają przedawnieniu.

Ponadto roszczenie dochodzone w niniejszym postępowaniu, aż do roszczeń od stycznia 2019 roku należało uznać za przedawnione. Ugruntowany w doktrynie i orzecznictwie jest pogląd, że wniosek o stwierdzenie nabycia spadku nie stanowi czynności przerywającej bieg terminu przedawnienia zgodnie z art. 123 k.c. Nie przerywa biegu przedawnienia wniosek o stwierdzenie nabycia spadku, gdyż przedmiotem takiego postępowania jest ustalenie sukcesji generalnej prawa spadkodawcy, a nie ochrona konkretnej wierzytelności. Postanowienie o stwierdzenie nabycia spadku ma charakter deklaratoryjny. Wynika to wprost z norm przepisów art. 924 k.c., zgodnie z którym spadek otwiera się z chwilą śmierci spadkodawcy oraz art. 925 k.c. wedle którego spadkobierca nabywa spadek z chwilą otwarcia spadku; a także stanowiska judykatury (vide: postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 23 stycznia 2013 roku, LEX nr 1294473).

Czynność procesowa jest więc podjęta bezpośrednio w celu dochodzenia, ustalenia, zaspokojenia lub zabezpieczenia roszczenia wówczas, gdy skutkiem tej czynności jest prowadzenie przez organ jakiegoś wyodrębnionego zespołu działań (postępowania w szerokim znaczeniu), które mogą zakończyć się wydaniem orzeczenia zasądającego (bądź zawarciem ugody sądowej), wydaniem orzeczenia ustalającego czy zabezpieczającego roszczenie lub też zaspokojeniem roszczenia (uzyskaniem świadczenia od zobowiązanego). Nie zmierza natomiast bezpośrednio do wymienionych celów czynność wszczynająca wyodrębniony zespół działań organu zmierzający do innego skutku, choćby skutek ten był koniecznym warunkiem wszczęcia następnego zespołu działań, prowadzącego już do dochodzenia, ustalenia, zabezpieczenia czy zaspokojenia roszczenia (zob. też R. Klimek, *Dyskusyjne*, s. 659 i n.; por. również M. Pyziak-Szafnicka (red.), *Kodeks*, 2009, s. 1078 i n.). Podobny pogląd do tu prezentowanego wyrażono w uzasadnieniu wyroku SN z 25.10.2012 r. (I CSK 155/12, L.) (por. E. Gniewek, P. Machnikowski (red.), *Kodeks cywilny. Komentarz*. Wyd. 8, Warszawa 2017, opublik. Legalis).

Czynnościami uprawnionego przerywającymi bieg przedawnienia są przede wszystkim: 1) wytoczenie powództwa o świadczenie będące przedmiotem roszczenia; 2) wytoczenie powództwa o ustalenie roszczenia (art. 189 KPC) – jeżeli jednak powód dochodzi ustalenia stosunku prawnego o złożonym charakterze, to wytoczenie powództwa nie przerywa biegu przedawnienia wszystkich roszczeń występujących w tym stosunku prawnym, a tylko roszczeń wyraźnie określonych w pozwie; 3) złożenie przez powoda wniosku o wezwanie do udziału w sprawie na podstawie art. 194§ 1 lub 3 KPC; 4) postanowienie sądu o wezwaniu do udziału w sprawie osoby, która powinna być pozwana, wydane na wniosek pozwanego (art. 194§1 KPC); 5) oznaczenie przez powoda osób połączonych węzłem współuczestnictwa koniecznego, a niewystępujących w charakterze pozwanych (art. 195§1 KPC); 6) zmiana powództwa (art. 193 KPC) polegająca na zgłoszeniu nowego roszczenia zamiast lub obok dotychczasowego – chodzi tu o nowe roszczenie w znaczeniu materialnoprawnym, które może pojawić się w formie zmiany żądania pozwu, ale także w postaci zmiany podstawy prawnej przy zachowaniu tożsamości żądania (gdy powód sam wskazuje nową podstawę prawną lub zmienia podstawę faktyczną żądania na taką, z której wynika inna jego podstawa prawna); 7) zarzut potrącenia zgłoszony przez pozwanego w procesie (zdaniem większości doktryny; w orzecznictwie kwestia ta nie jest jednoznacznie rozstrzygnięta – za przerwaniem biegu przedawnienia wypowiedział się SN w wyr. z 4.10.2006 r., II CSK 202/06 i uchw. z 19.10.2007 r., III CZP 58/07; przeciwko – w wyr. z 26.5.2006 r., V CSK 105/06, z głosem krytyczną M. P.-S.; 8) wniosek o zabezpieczenie powództwa (jeżeli nie jest zawarty w pozwie – art. 730§2 KPC); 9) wniosek o zawiązanie zobowiązanego do próby ugodowej (art. 185 KPC); 10) wniosek o wszczęcie postępowania nieprocesowego, jeżeli jest ono drogą dochodzenia roszczenia (zob. art. 618§1 KPC); 11) wniosek o rozpoznanie sprawy przez sąd polubowny (jeżeli zapis na sąd polubowny był skuteczny; zob. wyr. SN z 18.2.2005 r., V CK 467/04); 12) wytoczenie powództwa adhezyjnego w postępowaniu karnym (zob. nieobowiązujące już art. 62 i n. KPK); 13) wniosek o nadanie tytułowi egzekucyjnemu klauzuli wykonalności (art. 781 i n. KPC) – w myśl panującego obecnie poglądu orzecznictwa, opartego na rozumieniu przesłanki "bezpośredniości" jako niemożliwości pominięcia danej czynności w drodze do uzyskania

zaspokojenia roszczenia (miarodajną wypowiedzią judykatury jest obecnie uchw. SN z 16.1.2004 r., III CZP 101/03). Konsekwentnie należy przyjąć, że bieg terminu przedawnienia przerywa też wniosek o stwierdzenie wykonalności wyroku sądu polubownego.

Powyższego ustalenia, jak i skuteczności podniesionego przez pozwanego zarzutu przedawnienia nie zmienia okoliczność, iż powódka w celu ustalenia kręgu spadkobierców uczestniczyła w postępowaniach spadkowych po zmarłym J. P. (1). Wbrew twierdzeniom skarżącej, złożenie wniosku o stwierdzenie nabycia spadku czy też uczestniczenie w takim postępowaniu nie przerywa biegu przedawnienia roszczenia o zapłatę. Postępowanie o stwierdzenie nabycia spadku ma na celu ustalenie kręgu spadkobierców, a nie ochronę konkretnej wierzytelności. Taka czynność nie zmierza bowiem bezpośrednio do zaspokojenia roszczenia.

Wobec tego za początek biegu terminu przedawnienia należało uznać dla każdej z opłat z osobna dzień jej wymagalności przypadający na 30 dzień miesiąca. Sąd stanął na stanowisku, że należności wynikające z opłat czynszowo-eksploatacyjnych, jako roszczenia okresowe, przedawniają się w terminie 3-letnim (vide: wyrok Sądu Najwyższego z dnia 8 października 2008 r. w sprawie o sygn.. akt V CSK 133/08, LEX nr 500183). Zgodnie bowiem z treścią art. 118 k.c. jeżeli przepis szczególny nie stanowi inaczej, termin przedawnienia wynosi sześć lat, a dla roszczeń o świadczenia okresowe oraz roszczeń związanych z prowadzeniem działalności gospodarczej – trzy lata. Jednakże koniec terminu przedawnienia przypada na ostatni dzień roku kalendarzowego, chyba że termin przedawnienia jest krótszy niż dwa lata. Na uwadze należało mieć, że przed dniem 9 lipca 2018 roku koniec terminu przedawnienia nie przypadał na ostatni dzień roku kalendarzowego (art. 5 ust. 1 ustawy z dnia 13 kwietnia 2018 r. o zmianie ustawy - Kodeks cywilny oraz niektórych innych ustaw).

Sąd nie miał wątpliwości, że wobec upływu terminu przedawnienia roszczenie strony powodowej wobec pozwanych z tytułu opłat za używanie lokalu w spółdzielni mieszkaniowej przedawniło się w zakresie opłat za okres od września 2013 roku do grudnia 2018 roku.

Sąd również nie miał jednak wątpliwości co do zasadności roszczenia w pozostałym zakresie. Pozwani nie kwestionowali, że ciąży na nich obowiązek poniesienia kosztów utrzymania lokalu mieszkalnego co do zasady.

Przedstawione przez powódkę dowody nie zawierają w ocenie Sądu sprzeczności i są wiarygodne. Zawarte w miesięcznych naliczeniach kwoty zasadniczo pokrywają się z pozostałymi dokumentami. Stawki ustalone przez powódkę wynikają z poszczególnych uchwał zarządu. Brak jest dowodów na to aby pozwani na właściwym (przedsądowym) etapie kwestionował zgodność z prawem wspomnianych uchwał. Należało zatem przyjąć że przedstawione przez powódkę dokumenty jednoznacznie wyjaśniają podstawy do naliczenia żądanych od pozwanego należności. Jednocześnie wskazać należy, iż pozwani w okresie objętym postępowaniem nie dokonywali wpłat na rzecz powódki.

Ustalenia odnoszące się do wysokości roszczenia były oparte właściwie na zsumowaniu udokumentowanych przez powoda kwot składających się na dochodzone za poszczególne miesiące należności. Celem dokonania powyższych wyliczeń Sąd zweryfikował przedłożone przez powoda zestawienie opłat kolejno za okres od stycznia 2019 roku do września 2021 roku.

Z zestawienia przedstawionego przez powoda wynika, że powód co miesiąc prawidłowo naliczał opłatę z tytułu kosztów eksploatacji w wysokości 70,89 złotych (1,87 zł x 37,91 m²), opłatę za fundusz remontowy w wysokości 69,38 złotych (1,83 zł x 37,91 m²), fundusz termomodernizacyjny w wysokości 19,71 złotych (0,52 złotych x 37,91 m²), opłatę z tytułu centralnego ogrzewania w wysokości 112,21 złotych (2,96 zł x 37,91 m²), opłatę abonamentową za wodę w wysokości 39,57 złotych (13,19 zł x 3 m³), opłatę z tytułu centralnego ogrzewania w wysokości 221,78 złotych (4,57 zł x 48,53 m²), opłatę z

a podgrzanie wody w wysokości 23,00 złote za m³, abonament za licznik główny w wysokości 0,84 złotych, opłatę za gospodarowanie odpadami komunalnymi w wysokości 12,00 złotych, wywóz nieczystości (pojemnik) 1,00 złoty, podatek gruntowy w wysokości 7,58 złotych (0,20 złotych x 37,91 m²) oraz opłatę za ubezpieczenie 4,17 złotych (0,11 złotych x 37,91 m²).

Powódka nie wykazała jednak wysokości zaliczki za energię elektryczną 1,20 złotych oraz w zakresie pozycji antena zbiorcza powódka przedłożyła dokumenty świadczące o stawce 2,00 złote w miejsce 3,00 złotych. Jednocześnie w odniesieniu do pozycji sprzątanie w wysokości 13,00 złotych to przedłożona uchwała zaczęła obowiązywać dopiero od października 2020 roku, w konsekwencji za okres od marca 2020 do września 2020 roku pozycja ta nie mogła zostać zasądzona od pozwanych.

Reasumując powódka wykazała zasadność i wysokość dochodzonego roszczenia za:

a) rok 2019: styczeń - 116,07 złotych, luty – 366,35 złotych, marzec – 361,29 złotych, kwiecień – 366,35 złotych, maj – 116,07 złotych, czerwiec – 366,35 złotych, lipiec – 92,78 złotych, sierpień – 376,66 złotych, wrzesień – 130,17 złotych, październik – 380,45 złotych, listopad – 380,45 złotych, grudzień – 380,45 złotych, łącznie 3.433,44 złote;

b) rok 2020: styczeń – 380,45 złotych, luty – 130,17 złotych, marzec – 376,94 złote, kwiecień – 385,66 złotych, maj – 400,83 złote, czerwiec – 145,54 złote, lipiec – 125,03 złote, sierpień – 400,83 złotych, wrzesień – 400,83 złotych, październik – 140,29 złotych, listopad – 413,83 złotych, grudzień - 413,83 złote, łącznie 928,56 złotych;

c) rok 2021: styczeń – 418,83 złotych, luty – 153,27 złotych, marzec – 423,00 złote, kwiecień – 420,83 złote, maj – 239,80 złotych, czerwiec – 377,49 złotych, lipiec – 377,49 złotych, sierpień – 377,49 złotych, wrzesień – 377,49 złotych, łącznie 791,43 złote.

Przy czym wskazać trzeba, iż przedłożonego do akt rozrachunku w poszczególnych miesiącach dochodzone były kwoty niższe niż w szczegółach naliczeń za odpowiednie miesiące, zatem niewykazaną wysokość żądania należało odjąć od kwot wskazanych

w rozrachunku według stanu na dzień 1 października 2021 roku (k. 18). W przeciwnym wypadku Sąd nie byłby w stanie dokonać prawidłowych wyliczeń.

Dlatego też łącznie roszczenie za 2019 roku wynosiło 3.433,44 złotych, w 2020 roku 3.714,23 złote, w 2021 roku 3.165,69 złotych. Kwotę tę należało podzielić na 1/2 (z uwagi,

iż w 1/2 powódka dochodziła żądania od J. S. (wobec którego pozew został przekazany do Sądu Rejonowego w Raciborzu), a następnie także podzielić przez 2, gdyż powódka żądała zasądzenia w 1/4 od pozwanych. W konsekwencji za 2019 rok każdy z pozwanych

w niniejszym postępowaniu zobowiązany był do uiszczenia kwoty 858,36 złotych, za 2020 rok 928,56 złotych, a za 2021 roku 791,43 złote – łącznie 2.578,34 złotych.

Przechodząc następnie do roszczenia odsetkowego należy wskazać, że art. 4 ust. 6 u.s.m. przewiduje, że odpowiednie opłaty powinny być wnoszone co miesiąc z góry do 10 dnia miesiąca. Przy czym przepis ten ma charakter dyspozytywny, a zatem nic nie stoi na przeszkodzie – tak jak uczyniła to powódka – wskazaniu późniejszego (30 dzień miesiąca) terminu wpłat. Sąd zasądził odsetki obliczone zgodnie z terminami wymagalności poszczególnych roszczeń wskazanych przez powódkę. Jednocześnie Sąd uwzględnił roszczenie odsetkowe od kwoty pomniejszej o niewykazane opłaty. Pozwani nie kwestionowali dat dochodzonych odsetek.

W związku z powyższymi ustaleniami, na podstawie przytoczonych przepisów Sąd zasądził od pozwanego M. S. na rzecz powódki kwotę 2.578,34 złotych tytułem zsumowanych należności obciążających pozwanego jako współwłaściciela lokalu w 1/4 części) oraz od pozwanej D. S. na rzecz powódki kwotę 2.578,34 zł tytułem zsumowanych należności obciążających pozwaną jako współwłaściciela lokalu w 1/4 części.

Zgodnie z przepisem art. 321 § 1 k.p.c. sąd nie może wyrokować co do przedmiotu, który nie był objęty żądaniem, ani zasądzać ponad żądanie. Zatem Sąd zasądził zgodnie z żądaniem powódki, że pozwani powinni spełnić to świadczenie w częściach odpowiadającym ich udziałom w nieruchomości, a nie solidarnie.

O dalszych odsetkach sąd orzekł w myśl art. 481 § 1 k.c., bowiem są one należne wierzycielowi jeżeli dłużnik opóźnia się ze spełnieniem świadczenia pieniężnego, wierzyciel może żądać odsetek za czas opóźnienia, chociażby nie poniósł żadnej szkody i chociażby opóźnienie było następstwem okoliczności, za które dłużnik odpowiedzialności nie ponosi.

Wszystkie powyższe rozstrzygnięcia zawarte zostały w punkcie 1 wyroku.

W punkcie 2 Sąd oddalił powództwo w pozostałym zakresie.

W punkcie 3 a podstawie przepisu art. 319 k.p.c. Sąd z urzędu zastrzegł pozwanym prawo do powołania się w toku postępowania egzekucyjnego na ograniczenie odpowiedzialności wnikającej z nabycia spadku po J. P. (1) z dobrodziejstwem inwentarza.

Koszty postępowania winny być orzeczone na podstawie art. 100 k.p.c. Łącznie wszystkie koszty wynosiły: 4.367,00 złotych, na które składała się: wynagrodzenie pełnomocników stron 2 x 1.800,00 złotych, opłata skarbową od pełnomocnika 17,00 złotych, opłata od pozwu wyliczona względem pozwanych rozpoznawanym przed tutejszym Sadem – 750,00 złotych. Powódka poniosła koszty w wysokości 867,00 złotych, zaś pozwani w wysokości 1.800,00 złotych. Sąd przyjął, iż zgodnie z zasadami obowiązującymi w przedmiocie kosztów procesu wygrywający współuczestnicy sporu przy współuczestnictwie materialnym jeśli są zastąpieni przez tego samego adwokata, otrzymują zwrot kosztów wynagrodzenia jednego adwokata (art. 72 § 1 pkt 1 i 98 § 1 i 3 k.p.c.). Powódka przegrała niniejszy proces w 65,58%. Pozwani zatem powinni ponieść koszty w zakresie jakim przegrali sprawę (34,42 %) tj. 1.503,12 złotych. Skoro zaś ponieśli wyższe koszty to należał im się zwrot kosztów procesu od powódki. Jednakże mając na uwadze regulację zawartą w art. 109 § 1 k.p.c., oraz fakt iż pozwani byli reprezentowani przez fachowego pełnomocnika (brak złożenia wniosku o zwrot kosztów procesu oraz zwrot odpowiedzi na pozew) Sąd nie orzekał o zwrocie kosztów procesu.

asesor sądowy Izabela Świrydowicz